Lieta Nr.C31382311

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2014.gada 28.aprīlī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Škutāne

ar tiesas sēdes sekretāri L.Ušecku

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāles prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2011.gada 26.aprīlī Nordea Bank Finland Plc, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle (turpmāk arī – prasītāja), cēlusi tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk arī – atbildētājs) par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja aizdevuma pamatsummu Ls 468.31 apmērā, procentus par aizdevuma lietošanu Ls 4.29, līgumsodu Ls 428.19 un tiesas izdevumus – valsts nodevu Ls 135.12 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, kā arī noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja 6% gadā līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1779., 1779^{1}. un 1934.pantu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 26.novembrī starp pusēm tika noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr.2008-1510-PK (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts patēriņa kredīts Ls 538.00 apmērā ar procentu likmi 20.00% gadā un pēdējo aizdevuma atmaksas dienu 2010.gada 25.novembris.

Saskaņā ar Līgumu atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 25.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis.

2014.gada 10.martā tiesā no prasītājas pilnvarotās pārstāves saņemts lūgums par lietas izskatīšanu bez pārstāvja klātbūtnes un lūgumā norādīts, ka prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi atbildētājam paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta pirmās un piektās daļas un 86.panta pirmās daļas noteikumiem, 2014.gada 7.februārī nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā pasta sūtījumā uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi /adrese A/. Par neierašanās iemesliem atbildētājs nav ziņojis.

Pie šādiem apstākļiem tiesa konstatē pamatu aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma $208.^{1}$panta pirmo daļu, kur noteikts, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Tiesa nav konstatējusi Civilprocesa likuma $208.^{1}$panta trešās daļas ierobežojumus aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā. Lietas materiāli liecina, ka atbildētājs likumā noteiktā kārtībā informēts par lietas izskatīšanu tiesā. Atbildētājam nosūtīta tiesas pavēste un prasība pēc Latvijas Republikā deklarētās dzīves vietas. Atbildētājs nav ieradies uz lietas izskatīšanu, nav paziņojis tiesai par

neierašanās iemeslu un nav sniedzis tiesai paskaidrojumus par prasību. Pie šādiem apstākļiem un ievērojot Civilprocesa likuma 59.panta nosacījumus, tiesa nav konstatējusi pamatu publikācijas ievietošanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis".

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājai jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājai jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

2008.gada 26.novembrī puses ir noslēgušas Patēriņa Kredīta līgumu par aizdevumu piešķiršanu ar limitu Ls 538.00, kas, saskaņā ar Padomes 1997.gada 17.jūnija Regulu (EK) Nr.1103/97 noteikto maiņas kursu (1*euro* =0.702804 lati), sastāda EUR 765.51.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu. Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējai jāatdod tāda pati summa, kādu viņa saņēmusi.

Tā kā lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs savas saistības pret prasītāju būtu izpildījusi, tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 666.35 *euro* jeb Ls 468.31 apmērā.

Civillikuma 1756.pantā ir noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Atbilstoši Civillikuma 1753.pantam ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmā daļa noteic, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai, ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Pie šādiem apstākļiem, atzīstams, ka, saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, no atbildētājas piedzenami procenti 6.10 *euro* jeb Ls 4.29 apmērā.

Atbilstoši Civillikuma 1716.pantam, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Savukārt, Civillikuma 1652.panta 3.punkts noteic, ka parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Patēriņa kredīta līguma 4.4.punktā un 1.punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja aizņēmējs savlaicīgi neveic kādu līgumā noteikto maksājumu, aizņēmējam jāmaksā bankai nokavējuma līgumsods. Nokavējuma līgumsods aprēķināms par laika periodu no attiecīgā maksājuma veikšanai noteiktās dienas (to ieskaitot) līdz dienai, kad šis maksājums ir samaksāts (to neieskaitot). Līgumsods par savlaicīgu maksājumu neveikšanu ir 0,2% dienā no laikā nenomaksātās summas.

Pamatojoties uz minēto, prasītājs aprēķinājis atbildētājam līgumsodu 609.26 *euro* jeb Ls 428.19 apmērā par laika periodu no 2009.gada 26.janvāra līdz 2010.gada 13.novembrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu līgumsoda apmērs nav ierobežots, tas konkrētajā gadījumā ir ticis ierobežots ar pamatparāda apmēru pušu noslēgtajā līgumā, taču tas neizslēdz līgumsoda apmēra vērtēšanu, ievērojot Civillikuma 1.pantā noteikto labas ticības principu, samērīguma principu. Uz šādu tiesas pienākumu norādīts judikatūrā, un konkrēti – Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr. SKC-212/2008.

Judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda apmēru izlemjams tiesas ieskatā saskaņā ar Civillikuma 5.pantā noteikto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212/2008, 2009. gada 20. maija spriedumu lietā Nr.SKC- 161/2009). Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-3212, arī 2011.gada 12.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-25/2011, atzinis, ka līgumsodam ir akcesoras saistības raksturs un, neraugoties uz Civillikuma 1587.panta kategorismu, arī tā piemērošanai var būt izņēmumi (..). Gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Izvērtējot līgumsoda samērīgumu, tiesa atzīst, ka līgumsodam konkrētajā gadījumā ir izteikti sodošs, nevis zaudējumu atlīdzinošs raksturs. Tiesa atzīst, ka līgumsods šādā apmērā nav samērīgs un ir pamats tā samazināšanai līdz tiesas ieskatā saprātīgam apmēram.

Tiesa atzīst, ka atbildētāja nav rīkojies labā ticībā, jo saistības nepildīja, parāds nav atmaksāts, atbildētāja nav norādījusi uz tādu apstākļu pastāvēšanu, kas liecinātu, ka atbildētāja nav pieļāvusi nokavējumu vai būtu atsvabināma no neizdevīgām nokavējuma sekām saskaņā ar Civillikuma 1656.pantu vai 1657.pantu. Tiesa atzīst, ka nav pamata atbrīvot atbildētāju no pienākuma ciest līgumsodu vispār, jo tādā gadījumā atbildētāja netiktu motivēti nokārtot savas saistības atbilstoši līguma noteikumiem un netiktu ievērotas prasītāja tiesības saņemt atlīdzinājumu par samaksas kavējumu un tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips par labu

atbildētājiem.

Tiesa atzīst, ka līgumsods piedzenams 10 % apmērā no galvenā parāda summas, līdz ar to prasījums par līgumsoda piedziņu ir apmierināms daļēji un atbilstoši prasītāja iesniegtajiem aprēķinam piedzenams līgumsods 10 % no galvenā parāda summas, tas ir, 66.63 *euro* jeb Ls 46.83 apmērā, noraidot prasību par līgumsoda 559.72 *euro* jeb Ls 421.48 apmērā piedziņu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta otrai daļai, kas nosaka, ka likumisko procentu apmērs līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, ir 6 procenti no simta gadā, likumisko procentu apmērs nosakāms 6 % gadā no pamatparāda summas, bet nepārsniedzot tās apmēru.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatēja, ka prasītājs samaksājis valsts nodevu 192.26 *euro* jeb Ls 135.12 apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* jeb Ls 3,30 apmērā.

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir 739.08 *euro* jeb Ls 519.43 līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktam, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva par prasību 110.86 *euro* jeb Ls 77.91, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* jeb Ls 3,30, kopā 115.56 *euro* jeb Ls 81.21.

No atbildētāja valsts labā piedzenami nenomaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10.99 *euro* jeb Ls 7.72 apmērā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 96., 189. - 193., 195., 199. un 204.^{1}pantu, tiesa

nosprieda:

Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāles prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, Somijā reģistrētās sabiedrības „Nordea Bank Finland Plc", kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas „Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle", reģistrācijas Nr.40003486767, labā pamatparādu EUR 666.35 jeb Ls 468.31, procentus par aizdevuma lietošanu EUR 6.10 jeb Ls 4.29, līgumsodu EUR 66.63 jeb Ls 46.83 un tiesas izdevumus EUR 115.56jeb Ls 81.21, bet pavisam kopā piedzīt EUR 854.64 (astoņi simti piecdesmit četri *euro* un 64 centus) jeb Ls 600.64.

Pārējā daļā par līgumsoda piedziņu prasību noraidīt.

Noteikt Nordea Bank Finland Plc, Somijas uzņēmējdarbības identifikācijas kods 1680235-8, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no aizdevuma neatmaksātās pamatsummas EUR 666.35 (Ls 468.31).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 10.99 (desmit *euro* un 99 centus) jeb Ls 7.72, kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Maksājumu dokuments, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu, iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 28.aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese I. Škutāne